De Grote Romeinse Bluf:

Waarom het échte Atuatuca nooit in Tongeren heeft gelegen

Als we de officiële geschiedenisboeken openslaan, leren we dat Tongeren de oudste stad van België is. Gesticht door de Romeinen, de legendarische plek waar de inheemse koning Ambiorix anderhalf Romeins legioen in de pan hakte. Maar wie de archeologische feiten en de Romeinse teksten zélf bestudeert, ontdekt al snel een kolossale historische leugen. De overwinnaars hebben de geschiedenis naar hun hand gezet. Voor de mensen die al drieduizend jaar in deze streken woonden, was Tongeren helemaal niets. De échte, spirituele en strategische hoofdstad lag elders: diep in de noordelijke zandgronden van Weert en Tungelroy.

De archeologische leegte: Alles is van na nul

De grootste bewijslast tegen Tongeren ligt simpelweg in de bodem. Julius Caesar voerde zijn bloedige oorlog tegen onze stammen rond het jaar **54 voor Christus**. Logischerwijs zou de bodem van Tongeren uit die tijd moeten barsten van de inheemse Keltische en Eburoonse sporen.

De werkelijkheid? Er is in heel Tongeren **geen enkele splinter** te vinden uit de tijd van Caesar of Ambiorix. Er stonden destijds geen huizen, er waren geen wallen, er was helemaal niets.

Alle archeologische bewijzen van bewoning in Tongeren — de wegen, de stenen fundamenten, de munten en de luxe Romeinse badhuizen — dateren pas van **ver ná het jaar nul** (om precies te zijn vanaf circa 10 tot 15 voor Christus, tijdens de regering van keizer Augustus). Tongeren is dus niet overgenomen of organisch gegroeid; het is pas decennia ná de oorlog door de Romeinen als een kale, kunstmatige bureaucratie uit de grond gestampt.

Het tekstuele bewijs: Twee verschillende plaatsen

Zelfs de Romeinse geschriften verraden de truc. In Caesars *De Bello Gallico* wordt gesproken over een inheemse vesting met de naam **Atuatuca**. Pas veel later, toen de Romeinen hun administratieve wegennet uitrolden, doken de documenten op met de naam **Atuatuca Tungrorum**.

Het toevoegen van de extensie *Tungrorum* ("van de Tungri") verraadt de politieke overname. De Romeinen hergebruikten simpelweg een bekende inheemse term (Atuatuca betekent waarschijnlijk zoiets als 'hoogteburcht' of 'veilige plaats'. Volgens

Xavier Delemare Plaats van de Profeet) om hun gloednieuwe belastingkantoor dezelfde status en ontzag te geven. Het oorspronkelijke Atuatuca en het latere Romeinse Tongeren zijn historisch gezien twee totaal verschillende locaties.

De geografische mismatch: Tongeren ligt veel te laag

Naast de datering rammelt ook de geografie aan alle kanten. Caesar beschreef het inheemse Atuatuca expliciet als een *castellum*: een **hoogteburcht** gelegen op een prominente heuvel, omringd door een diep keteldal waar zijn legioenen gemakkelijk in de val gelokt konden worden.

Wie vandaag door het centrum van Tongeren loopt, ziet direct het probleem: de Romeinse stad ligt in een relatief vlak, laagdalend gebied aan het riviertje de Jeker. Het voldoet op geen enkele manier aan de militaire beschrijving van een onneembare hoogteburcht. Het kan geografisch simpelweg de plek niet zijn.

De échte hoofdstad: Het heilige bos van Tungelroy

Als Tongeren slechts het kunstmatige, Romeinse 'Den Haag' van na het jaar nul was, waar lag dan het échte centrum van de inheemse beschaving? Hiervoor moeten we drieduizend jaar terug in de tijd, naar de zandgronden en moerassen van de regio Weert.

Terwijl de regio Tongeren in 54 v.Chr. een onbewoond dal was, bloeide rondom Weert en Tungelroy al eeuwenlang een diepe, sacrale cultuur. De sleutel ligt besloten in de taal en het landschap. De oudste vorm van Tungelroy luidde *Tungerloo* of *Tungrelo*. In de taal van onze voorouders was een *loo* niet zomaar een bos, maar een **heilig woud of een rituele verzamelplaats**. *Tunger-loo* betekent letterlijk: de heilige plek van de Tungri.

De indrukwekkende urnenvelden op de nabijgelegen Tungeler Wallen en de Boshoverheide bewijzen dat dit de plek was waar de stammen al vele generaties bijeenkwamen voor politiek, rechtspraak en het eren van de voorouders. De ondoordringbare moerassen en zandruggen rond Weert vormden bovendien het perfecte, natuurlijke schuiloord waar de Romeinse legioenen hopeloos in vastliepen.

Conclusie: De geschiedenis omgedraaid

De Romeinen hebben de geschiedenisboeken geschreven en hun administratieve kantoor in Tongeren de titel van 'oudste stad' gegeven. Maar de archeologie en de logica liegen niet. Tongeren was een lege vlakte tijdens de Gallische Oorlog; al haar glorie is van na het jaar nul. Het echte Atuatuca, de ware spirituele hoofdstad en de bakermat van de Tungri, lag verankerd in de eeuwenoude, heilige open plekken van de zandgronden van Weert en Tungelroy.